

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31.05.1990, sp. zn. 10 Co 127/90, ECLI:CZ:NS:1990:10.CO.127.1990.1

Číslo: 47/1992

Právní věta: Do průměrného měsíčního výdělku se pro účely důchodového zabezpečení zahrnuje náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, která náleží za pracovní úraz (nemoc z povolání) podle ustanovení § 195 zák. práce, a to ve výši, v níž byla v rozhodném období skutečně vyplacena bez připočtení daně ze mzdy v odpovídající výši.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 31.05.1990

Spisová značka: 10 Co 127/90

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Pojištění důchodové, Sociální zabezpečení

Předpisy: 65/1965 Sb. § 195

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47

Do průměrného měsíčního výdělku se pro účely důchodového zabezpečení zahrnuje náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, která náleží za pracovní úraz (nemoc z povolání) podle ustanovení § 195 zák. práce, a to ve výši, v níž byla v rozhodném období skutečně vyplacena bez připočtení daně ze mzdy v odpovídající výši.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky z 31. 5. 1990, [10 Co 127/90](#))

Rozhodnutím bývalého Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 20. 11. 1989 byl přiznán navrhovateli od 12. 9. 1989 starobní důchod ve výši 1 761 Kčs měsíčně s odůvodněním, že navrhovateli byl dodatečně započten nově prokázaný výdělek a tím bylo změněno předchozí rozhodnutí z 27. 9. 1989. Důchod byl navrhovateli vyměřen jako pracujícímu III. pracovní kategorie z průměrného měsíčního výdělku 2 881 Kčs, stanoveného za roky 1984 až 1988, který byl pro výpočet důchodu upraven na částku 2 627 Kčs a při započtení 42 roků zaměstnání ve III. pracovní kategorii stanoven ve výši 67 % průměrného měsíčního výdělku.

V opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí navrhovatel namítal, že v rozhodnutí jsou sice započteny nedoplatky vyplácené mu z titulu odškodnění vzniklé nemocí z povolání za roky 1979 až

1988, jejich výše však představuje částky netto. V konečném výpočtu starobního důchodu došlo tedy k jeho finančnímu poškození, neboť základem pro výpočet starobního důchodu je hrubý výdělek pracovníka, zjišťovaný za rozhodné období. Navrhl proto, aby rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení bylo zrušeno.

Krajský soud v Brně opravnému prostředku navrhovatele nevyhověl a rozhodnutí orgánu důchodového zabezpečení potvrdil, když z výsledku provedených důkazů zjistil, že do hrubého výdělku, z něhož byl navrhovateli důchod vypočten, byla zahrnuta náhrada za ztrátu výdělku po skončení pracovní neschopnosti, náležející mu za pracovní úraz (nemoc z povolání) ve výši, v níž byla navrhovateli skutečně vyplacena. Posoudil věc podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 149/1988 Sb. a dospěl k závěru, že požadavku navrhovatele, aby do výdělku, z něhož se vypočítává důchod, byl zahrnut fiktivní výpočet náhrady za ztrátu výdělku, nelze vyhovět, neboť by to bylo v rozporu s uvedeným ustanovením, které stanoví, že hrubým výdělkem je náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, náležející za pracovní úraz, přičemž tato náhrada se stanoví a vyplácí v čisté mzdě.

Navrhovatel v odvolání proti usnesení soudu prvního stupně vytýkal nesprávné posouzení věci, pokud soud nevyhověl požadavku navrhovatele, aby do hrubého výdělku, z něhož mu byl vypočten důchod, byla zahrnuta náhrada ztráty na výdělků podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 149/1988 Sb. i s připočtením daně ze mzdy podle příslušné sazby, neboť tato náhrada byla vyplácena v čistém a důchod se vypočítává z hrubých výdělků. Takovým postupem byl tedy navrhovatel poškozen na konečné výši důchodu i ve srovnání s předchozí právní úpravou podle ustanovení § 195 a) zák. práce (ve znění před novelizací zákonem č. 188/1988 Sb.).

Nejvyšší soud České republiky svým usnesením potvrdil usnesení soudu prvního stupně a rozhodl, že se náhrada nákladů odvolacího řízení účastníkům nepřiznává.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 12 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, průměrný měsíční výdělek je měsíční průměr hrubých výdělků dosažených v pěti nejlepších letech v rozhodném období. Hrubými výdělky jsou výdělky podléhající dani ze mzdy bez odečtení této daně; prováděcí předpis stanoví, co je hrubým výdělkem občana, jehož výdělek nepodléhá dani ze mzdy, které další příjmy a za jakých podmínek jsou započitatelné do hrubých výdělků a v kterých případech je hrubým výdělkem pevně stanovená částka a jaká je tato částka. Vyhláška č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, v ustanovení § 11 konkrétně stanoví, co se považuje pro účely důchodového zabezpečení za hrubé výdělky ze zaměstnání vykonávaného v pracovním poměru, v poměru člena výrobního družstva nebo poměru člena zemědělského družstva. Náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání) podle ustanovení § 195 zák. práce, se do průměrného měsíčního výdělku pro účely důchodového zabezpečení zahrnuje podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 149/1988 Sb. Není pochyb o tom, že náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, náležející za pracovní úraz nebo nemoc z povolání, se podle ustanovení § 195 zák. práce a prováděcích předpisů k zákoníku práce vyplácí pracovníku do stanoveného výdělku po odečtení daně ze mzdy podle sazby příslušné pro pracovníka ve mzdovém období, v němž vznikl nárok na tuto pracovněprávní náhradu. V předpisech o sociálním zabezpečení není stanoven jiný způsob výpočtu této pracovněprávní náhrady při jejím započítávání do hrubých výdělků, z nichž se stanoví průměrný měsíční výdělek pro účely důchodového zabezpečení.

Odvolací soud se proto ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že orgán sociálního zabezpečení v přezkoumávaném rozhodnutí v souladu s ustanoveními § 11 odst. 2 písm. d) vyhlášky

č. 149/1988 Sb. zahrnul navrhovateli do hrubých výdělků, z nichž se mu stanovil průměrný měsíční výdělek, náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, náležející za nemoc z povolání ve výši, která mu byla skutečně v rozhodném období vyplacena. Požadavek, aby k částkám vyplaceným na tuto náhradu byla připočtena i příslušná daň ze mzdy, jak to požaduje navrhovatel v odvolání, nemá oporu v žádném právním předpise.

Z uvedených důvodů bylo proto usnesení soudu prvního stupně odvolacím soudem podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrzeno.

Náhrada nákladů odvolacího řízení nebyla účastníkům přiznána, protože navrhovatel neměl v odvolacím řízení úspěch (§ 244 odst. 1, § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř.) a úspěšný odpůrce nemá na náhradu těchto nákladů nárok ze zákona (§ 125 odst. 1 a odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb.).